224464 - Tuvalet İhtiyacı Nedeniyle Kesilen Tavafı, Tamamlanmanın Hükmü

Soru

İfâza Tavafı yaparken üçüncü turu tamamladım, fakat tuvalete gitmek zorunda kaldım. Abdest alıp kalan dört turu tamamladım. Bu tavafım geçerli midir?

Cevap özeti

-Hanefiler ve Şafiler görüşüne göre: Tavaf sırasında bir kişi abdesti bozulursa abdest aldıktan sonra, tavafına kaldığı yerden devam eder; aradaki süre uzun olsa bile tavafını geçerli sayar. Çünkü şavtlar arasındaki ardışıklık tavafın şartı değildir.
-Mâlikîler ve Hanbelîler görüşüne göre abdesti bozulan kişi tavafına baştan başlamak zorundadır; çünkü abdestin bozulması tavafı bozar dolayısıyla tavafa yeniden başlamak gerekir. Aynı hüküm, şavtlar arasındaki süre uzun olursa da geçerlidir; çünkü tavafın şavtlarindeki ardışıklık geçerlilik şartıdır.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Alimlerin cumhuruna göre tahâret (abdestli olmak) tavafın sahih olması için şarttır.

Ancak kişi tavaf sırasında abdesti bozulur, sonra abdest alırsa; kaldığı yerden mi devam eder, yoksa tavafa baştan mı başlar? Bu hususta iki görüş vardır:

Hanefiler ve Şafiler görüşüne göre: Tavaf sırasında bir kişi abdesti bozulursa abdest aldıktan sonra, tavafına kaldığı yerden devam eder; aradaki süre uzun olsa bile tavafını geçerli sayar. Çünkü şavtlar arasındaki ardışıklık tavafın şartı değildir.

Mâlikîler ve Hanbelîler görüşüne göre abdesti bozulan kişi tavafına baştan başlamak zorundadır; çünkü abdestin bozulması tavafı bozar dolayısıyla tavafa yeniden başlamak gerekir. Aynı hüküm, şavtlar arasındaki süre uzun olursa da geçerlidir; çünkü tavafın şavtlarindeki ardışıklık geçerlilik şartıdır.

(Bkz. *el-Mevsû'a el-Fıkhiyye*, 29/131)

Şeyh Abdülaziz b. Bâz (rahimehullah) şöyle demiştir:

"İnsan tavaf sırasında hadese uğrarsa, tavafı namaz gibi kesilir; gider temizlenir, sonra tavafa yeniden başlar. Doğru olan görüş budur. Meselede ihtilaf vardır; ancak hem tavaf hem namaz konusunda doğru olan budur. Zira Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

'Sizden biri namazda yellenirse ayrılsın, abdest alsın ve namazı yeniden kılsın.'
(Ebû Dâvûd rivayet etmiş, İbn Huzeyme sahih demiştir.)

Tavaf da genel anlamda namaz cinsindendir."
(*Mecmû' Fetâvâ İbn Bâz*, 10/160)

Şeyh Muhammed b. Sâlih el-Useymîn (rahimehullah) şöyle demiştir:

"Tavafta ve sa'yde ardışıklık (şavtların peş peşe olması) şarttır. Şavtlar arasında uzun bir ara verilirse, ilk yapılan şavtlar bâtıl olur ve tavafa yeniden başlanması gerekir. Ancak ara uzun değilse, mesela iki-üç dakika oturup sonra devam ederse, bunda sakınca yoktur."
(*Mecmû' Fetâvâ İbn Useymîn*, 22/293)

Şeyh İbn Useymîn'e (rahimehullah) şu soru sorulmuştur:

"Bir kimse ifâza tavafı yaparken abdesti bozuldu. Gidip abdest aldı ve tavafa baştan başlamadan kaldığı yerden devam etti; bunun doğru olduğunu zannediyordu. Şimdi ne yapması gerekir?"

Şöyle cevap vermiştir:

"Eğer tahâretin tavaf için şart olduğunu söylersek, hades meydana gelen tavaf bâtıl olmuştur; son

kısmı önceki kısma bina etmek sahih değildir. Buna göre kişi ifâza tavafını yapmış sayılmaz.

Eğer tavaf için abdestin şart olmadığını söylersek, o zaman bakılır: Abdest almak için su araması ve abdest alması uzun zaman aldı mı? Eğer uzun sürdüyse tavafı yine sahih olmaz; çünkü tavafta ardışıklık şarttır. Ancak suyu yakında buldu, hemen abdest alıp süratle döndüyse tavafı sahihtir.” (*Mecmû‘ Fetâvâ ve Resâil el-Useymîn*, 22/357)

Genellikle hac mevsiminde kalabalık sebebiyle tuvaletlere gitmek ve abdest almak uzun zaman alır; bu da şavtlar arasındaki ardışıklığı keser. Bu durumda önceki şavtların üzerine bina ederek tavafa devam etmek sahih olmaz.

Buna göre: Eğer şimdiye kadar ifâza tavafını yeniden yapmadıysan, haccın henüz tamamlanmış değildir. Mekke’ye dönüp ifâza tavafını yapman gerekir; çünkü ifâza tavafı, mutlaka yerine getirilmesi gereken bir rükündür.

Ancak bunu bir âlimin fetvasına dayanarak ya da bu görüşü benimseyen birini taklit ederek yaptıysan, bu durumda üzerine bir şey gerekmez.

Daha fazla bilgi için 49012 34695، 23876، 253569 Numalı soruların cevaplarına bakınız.

Allah en doğrusunu bilir.